

Isten minden emberi számításunkon felül jó I.

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg a mai nap igéjét, ahogyan megírva találjuk a Máté szerinti evangélium 20. fejezete az elsőtől a 20. verseiben a következőképpen: „Hasonló a mennyek országa ahhoz a gazdához, aki korán reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe. Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe. Amikor kiment kilenc óra tájban, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül, és ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe, és ami jogos, megadom nektek. Azok pedig elmentek. Ismét kiment tizenkét óra körül és délután három óra tájban, és ugyanígy tett. Amikor pedig délután öt óra tájban is kiment, talált újabb embereket, akik ott álldogáltak, és megkérdezte tőlük: Miért álltok itt egész nap tétlenül? Azok pedig így válaszoltak: Mert senki sem fogadott fel bennünket. Erre ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe! Miután pedig beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája a munkások vezetőjének: Hívd ide a munkásokat, és fizesd ki a bérüket, az utolsókra kezdve az elsőig. Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt. Amikor az első jöttek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de egy-egy dénárt kaptak ők is. Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen, és ezt mondták: Ezek az utolsók egyetlen órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét hordoztuk, és szenvedtünk a hőségtől. Ő pedig egyiküknek így felelt: *Barááátoom*, nem bánok veled igazságtalanul. Vajon nem egy dénárban egyeztél meg velem? Vedd, ami a tied, és menj! Én pedig az utolsónak is annyit *akarok* adni, mint neked. Hát nem tehetek azt a javaimmal, amit akarok? Vagy azért vagy irigy, mert én *jó* vagyok hozzájuk? Így lesznek az utolsókból első, és az elsőkből utolsó.” – Urunk, kérjük, hogy igéd erejével *mutasd meg nekünk* a Te kegyelmed erejét. Döbbenhessünk rá Urunk arra, hogy te *akarod*, hogy *minden* ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére (1 Tim 2,4). Ismerhessük meg Urunk *mi is* a Te igazságodat – amely: irgalommal teljes. Ámen.

Kedves Testvéreim! Ez a példázat Jézus Urunk egyik leggazdagabb példázata. A köznapi gondolkodás akár „a bolond szőlősgazda” példázatának is tarthatná, és megkérdézhető: „**Ki az, aki kidobálja a pénzét, és tizenketted annyi munkáért is ugyanennyit fizet?**” Hadd válaszoljak az evangélikus himnusz szavaival: „Kérdezed ki az? *Jézus Krisztus* az!” A mi **Mennyei Atyánk az a bolond szőlősgazda, aki *mindent* megtesz azért, hogy mi a gyermekei lehessünk.** Elsőként három fontos tényről mondom el. Másodjára elmondom a példázat lényegét. Harmadjára jön a példázat tanulsága a mi számunkra. Végezetül pedig még majd hozzáfűzök három rövid gondolatot. Kezdjünk bele!

Elsőként három fontos tény. Első tény: a templomépítés befejezése után 18 ezer munkanélküli maradt Jeruzsálemben. Volt tehát munka után sóvárgó szerencsétlen ember elég... Második tény: egy dénár pontosan a szokásos napszám volt. Hillél rabbi, a jézusi kor egyik legnagyobb tekintélye, fiatal korában csak fél dénárt kapott egy napi munkájáért. Napi két dénár már csak egy magasan képzett írnoknak járt. Harmadik tény: emlékezzünk arra, hogy a gazda a reggel munkába állókkal *megegyezett* a napszámában. A délelőtti csoportnak már csak azt ígérte, ami jogos – és azok *így is* elindultak dolgozni. Az utolsó órában felfogadottaknak pedig már nem ígért *semmit*. És azok *így is* elindultak dolgozni: pusztán a gazda iránti *bizalomból* és a lehetőség örömetől.

Másodszorra a példázat lényege. Isten jutalmát *nem lehet* kiérdemelni. Isten a jutalmát *nem* a mi teljesítményünkért adja. Isten a jutalmát – az örök életet – *irgalomból* adja. Olyan kegyelemként, amely *ingyen* van. Isten jutalmát *nem* mi érdemeltük ki, hanem **Jézus. A saját halálával, a kereszten. Isten igazsága *nem számítgatás*. Isten igazsága *irgalommal teljes*. – Mindezt kiegészítve a Hegyi Beszédben olvashattuk: Ne kérdezzük, hogy mit együnk, mit igyunk, vagy mit öltünk magunkra! Mert – ahogyan Jézus mondta – „A ti mennyei Atyátok *tudja*, hogy szükségetek van minderre. Keressétek *először* Isten országát és az *Ő* igazságát, és mindezek ráadásként megadtnak nektek” (Mt 6,31-33). Pál pedig így mondja el mindezt a rómaiakhoz írott levélben: „Aki tulajdon Fiát *nem* kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt *mindent?*” (Rm 8,32).**

Harmadjára: mi a példázat tanulsága a mi számunkra? Az apostolok is pontosan ugyanúgy zúgolódtak a jutalmazásuk miatt, mint mi magunk, ha a mai példázatunkat a köznapi gondolkodással hallgattuk volna. Emlékezhettünk a múlt heti igehirdetésre: Péter, Jakab és János voltak azok a kiválasztottak, akik látták Jézus dicsőségét. A példázat előtt Péter apostol kérte számon a jutalmát Jézustól. A példázat után pedig *Jakab és János* tette ugyanezt. Ugye milyen elkészerítő...? Azért mondta el Jézus a példázatát, hogy *észre térítse* az apostolokat. Az apostolok voltak a hetariosz szóval illetett *barááátooom* (és *nem a philosz szóval jelölt Ba-rátom*). Akkor még az apostolok észhez térítése *nem* sikerült... Csakhogy! Azóta volt már: pünkösöd! Eljött a Szentlélek! **Meghallhatjuk Jézus szavát, aki azt kérte az apostoloktól, hogy másoknál így van ez, „de közöttetek ne így legyen!”** (Mt 20,26). Legyen ez a mai példázat a számunka *egymás befogadásának* a példázata. Legyünk mi is olyanok, mint az 1976-os, washingtoni paralimpiai játékok néhány versenyzője, akik, amikor meglátták, hogy az egyik társuk a százméteres síkfutás döntőjében elesett és sír, visszafordultak, átkarolták, és vele együtt sétáltak be a célba.

Most, hogy már megértettük a példázat lényegét, jöjjön a három kiegészítő gondolat. Az első kiegészítő gondolat: Isten szuverén Úr. Az *Ő* akaratát *senki* nem írhatja felül. Jézus sem tette. Isten ideje *nem* a mi időnk. Ahogyan Péter apostol írta, Istennél egy perc ezer év – és ezer év egy perc (2Pt 3,8). **Az Úr szőlője – a mi életünk. Kedves Testvéreim! Legyen a mi életünk valóban az Úr szőlője!** Érezhessük meg annak a kegyelmét, hogy Isten *munkatársakat* keres maga mellé, munkatárssá *fogad* bennünket, és *megtart* minket a szolgálatban. Értsük meg, hogy már maga a *meghívás* egyben a jutalom. Értsük meg azt is, hogy végső jutalomból, az örök életből csak egyetlen egy van. Isten *nem* adhat senkinek két, vagy több örök életet... Fél, vagy negyed örök élet sincs...

A második kiegészítő gondolat. Érezzük meg, hogy az Úr szőlőjében végzett munka, már maga az ajándék. Aki tizenkét órát dolgozhatott ott – és *nem* csak egyet – az már *sokkal* többet kapott. Gondoljunk úgy erre az egy napnyi szőlőmunkára, mintha a mi egész életünk lenne. Ki ne lenne hatalmasan örvendező, ha meglátná, hogy tizenkétszer annyi életet kapott Urunktól, semmint valaki más? Ráadásul: az Úr szőlőjében végzett munka – ha rádöbbenünk arra, hogy az egész életünk folyamatosan ez – az Úrral való *eggyé válás* folyamata lesz. Az *egésszé válás* folyamata. Az örök élet már *itt e földön* elkezdődő folyamata. **Végezzük így el a munkánkat! Örök élet munkaként.** Érezzük meg, hogy a jól elvégzett munka jutalma *az az öröm*, ami a jól elvégzett munkából nekünk magunknak és másoknak származik. **Végezzük így el a munkánkat! Örömet termő munkaként.** *Lássuk* a munkánk közben azokat, akik *örülni* fognak a munkánk eredményének, és *érezzük át* az *ő* örömeiket.

Harmadik és utolsó kiegészítő gondolat. Kedves Testvéreim! Akármennyire is úgy gondoljuk, hogy mi voltunk, vagyunk és leszünk *mindenben* az elsők – az igazság az, hogy mi, mindannyian későn érkezők vagyunk. Semelyikünk sem érdemes jutalomra. Mindannyian kegyelemre szorulunk. Ezért örömhírként, a mi személyes megváltottságunk örömhíreként olvassuk ezt a mai példázatot. Még a tizenegyedik órában sem késő, hogy Isten hívására igent mondjunk. De! Sose feledjük: eljön a tizenkettedik óra is, és nem tudjuk, hogy mikor jön el. Azaz: ne késlekedjünk sokat!

Kedves Testvéreim! Mit kívánhatok nekünk mindannyiunknak ezek után? Azt, hogy *újuljon meg* a gondolkodásunk a mi Urunk gondolkodása szerint. *Nézhessünk mi is* a kegyelemmel teljes Gazda szemével az elsőkre – és az utolsókra is! *Értsük meg azt is*, hogy Istennek *nem lehet* úgy szolgálni, hogy közben fél szemmel a jutalomra sandítunk. *Zendüljenek meg* a lelkünkben az oltár előtt felolvasott ige szavai, és *lehessünk képesek* kimondani mi is: Urunk: „*haszontalan szolgák* vagyunk, azt tettük, ami a kötelességünk volt.” (Lk 17,10b) És *akkor: felzendülhetnek bennünk* a bevezető zsoltár sorai: „Uram te megsegíted az alázatos népet, és a gögös szemet megalázod. *Magasztallak ezért* a népek között, és éneket zengnek a te nevednek.” Ámen.

Zengjünk hát éneket Urunk nevének: EÉ 58.